

Verslag zomeractie 1997: Sterrenwacht Lattrop

Carl Johannink ¹

1. Schiefestrasse 36, D-48599 Gronau

De afgelopen zomer is duidelijk geworden dat VST Lattrop in de afgelopen jaren een aantal nieuwe mensen heeft 'gevangen' die zich voor het waarnemen van meteoren interesseren. Zo kwam dit jaar tot uiting wat door het slechte weer van 1996 wat onderbelicht is gebleven: er is een nieuwe kern waarnemers actief op een van de oudste waarneemlocaties in Nederland.

De waarnemingsactie begon op zondag 27 juli, met goede moed bij de aanwezige 'oudgedienden' Andre, Ralf (dat die jongen nog leeft na 9 nachten werken en waarnemen is mij een raadsel) en ondergetekende.

Na een paar nachtjes met wisselende omstandigheden, toonde het weer zich na die periode van haar slechtste zijde: tot 4 augustus was er geen beginnen aan. Pas toen veranderde de situatie: hogedruk boven de Noordzee zorgde in eerste instantie voor een nacht 4/5 van het type 'keurklasse A'. En in tegenstelling tot andere jaren was dit een nacht vol verrassingen! Enkele fraaie 'nullen' en 'min-enen' zoefden langs een glashelder firmament.

Maar wat te denken van een Perseïde van -3 en een kwartiertje later een Capricornide met twee flares van -5? Mooi, mooi, mooi!! Of een Perseïde van -4 in de Grote Beer rond 01.30 UT? Ja, doet u me daar maar een ons van ...

De aanwezigen Rita Verhoef (het voorproefje van het waarnemen in de nacht 29/30 juli smaakte duidelijk naar meer ...), Arnold Tukkers (toch al zijn vierde jaar), Frank Kooiman, Ralf Mulder en ondergetekende konden er geen genoeg van krijgen. De opmerking die Arnold maakte tijdens de verschijning van de komeet Hale Bopp was hierop van toepassing: "*en dan heb je ook mensen die postzegels verzamelen ...*".

Deze nacht dacht niemand aan postzegels of andere zaken! Dit was een hele mooie. En een hele gezellige. Frank rende na iedere meteor naar binnen of er een signaal op de monitor te zien was. Voor deze 'energieverblindende' bezigheid had hij ter compensatie een dik tros bananen meegenomen, en stroopwafels. Nou, die gingen er in als koek bij de overigen. Aan het eind van de nacht reden deze mensen begrijpelijkerwijze tevreden naar huis.

Ook de volgende nacht was helder. Niet meer helemaal van 'keurklasse A', maar toch wel goed. De activiteit was nog steeds goed, maar de kwaliteit was duidelijk minder. De capjes toonden zich wat minder, en dat scheelt natuurlijk. Toch hadden dezelfde waarnemers als de nacht er voor een nacht die verder niets te wensen overliet. Typisch zo'n nacht een weekje voor het maximum. Ook de andere aanwezigen Marcel Verhoef en Patrick Schiphorst genoten mee.

En zo ging het maar door. Het bleef gewoon helder tot redelijk helder en er kon nacht na nacht worden waargenomen. En vrijwel iedere nacht waren Arnold Tukkers, Rita Verhoef, Ralf Mulder, Frank Kooiman en ondergetekende van de partij. En regelmatig werden we op VST gebeld door mensen die de MIR zagen overkomen. Op donderdagavond 7 augustus echter een heel apart verhaal uit de categorie 'het leven is gekker dan je kunt bedenken' (citaat John Cleese). Tegen middernacht liet Rita Verhoef de fotograaf van de regionale krant uit. Voor de deur stonden een jongen en een meisje. De jongen vroeg of die ster laag in het noordoosten soms 'Capella' was. Ja, dat kon Rita bevestigen. '*Zie je wel*', zei de jongen, '*nou krijg je een beurt, dat hebben we afgesproken...*'

Toen Rita boven kwam en het verhaal vertelde aan ons en de nog aanwezige journalist vroegen we ons af of ze het misschien 'a Capella' zouden doen ... In elk geval konden de jongelui de volgende dag het geheel nog eens schriftelijk nalezen, evenals zo'n 100.000 andere krantlezers. Proes-tend werden de volgende meteoren ingesproken...

De vrijdagavond konden we niet in Lattrop waarnemen vanwege het gela-ser van 'Thijs', de plaatselijke discotheek. We weken uit naar een oude plek, vlak achter de oude locatie van VST Twente. Op een weiland met weidse blikken in alle richtingen konden we onder redelijke condities waarnemen.

Het werd ook hier weer een leuk nachtje; het heeft toch wel wat om in de loop van de late avond 5 auto's met wat obscure passagiers een hobbelig weggetje te zien oprijden. Als laatsten kwamen Frank Kooiman en Michiel Kienhuis aanrijden.

Dankzij het feit dat wij een zaklampje aanstaken kon hij toen nog goed zien waar hij moest lopen. Bij het opbreken had hij die hulp niet en belandde hij met een been in een sloot...

Commentaar Arnold: '*jongens, dit is toch niet wat. Zullen we maar met een andere hobby beginnen ...*'

Hoogtepunt was een Perseïde van -4 in het oosten om 01:58 UT met een nalichtend spoor van 6 seconden.

Ondergetekende was op een andere manier de pechvogel: van bijna 5 uur waarnemingen stonden slechts de eerste 40 minuten op band: daarna was het palletje van de pauze-toets verschoven en heb ik ruim vier uur voor niets gegevens ingepreut.

De nacht 9/10 augustus begon redelijk, maar een verontrustend telefoontje bereikte ons na middernacht: bij Casper was het vrijwel geheel bewolkt. Van rond kwart over twee tot

ongeveer drie uur lokale tijd hadden ook wij in meer of mindere mate last van wolken(veldjes), maar het werd nooit helemaal bewolkt. Na drie uur werd het zelfs weer helemaal helder.

Zo werden de al genoemde aanwezigen plus Andre Kluitenberg en Kees van Barneveld getuige van een bijzonder mooie Perseïde van -4 met een nalichtend spoor van 15 seconden.

Hectische tafereelen op het terras en in de koepel ...

Tijdstip 01:48:50 UT. Ook 10/11 augustus verliep onder een heldere hemel, en toen was het alweer de 11de augustus. Marc de Lignie kwam onze post fotografisch versterken gedurende de maximumnachten.

De eerste nacht was een van de beste Perseïden nachten qua helderheid van de lucht die we ooit sinds 1977 gehad hebben en ... er vielen mooie meteoren. Vooral rond 01:00 UT was het raak toen binnen een kwartier 3 Perseïden naar beneden kwamen van -4, -6 a -8 en -5. Het leek toen eventjes op de Perseïdenactie in zuid Frankrijk 1993 ...

Na die nacht waren de verwachtingen hoog gespannen voor de nacht 12/13. Misschien wel te hoog: na 22:00 UT liep het aantal helderen duidelijk terug. De activiteit bleef hoog, maar was in vergelijking met andere jaren normaal.

In de schemering en in de periode tot 22:00 UT werden nog wel enkele mooie Perseïden gezien.

Daarna was het nog eenmaal goed raak: om 00:07:20 UT werd een Perseïde met twee flares van -5 gezien in UMi.

Na negen heldere nachten op een rij begon de vermoeidheid toe te slaan bij iedereen. Arnold Tukkers bijvoorbeeld, liet zich betrappen op een Perseïde die uit Perseus kwam...

Maar het totaal overziende kunnen we stellen dat we een volstrekt unieke en geslaagde actie hebben gedraaid.

Met dank aan alle aanwezigen die het waarnemen in de 'piek-' en in de 'daluren' tot een zeer aangename tijd maakten.